

Advies 335

Samenwerkingsverbanden - aansprakelijkheid - kiesheid

Het omvormen van een handelsvennootschap tot een burgerlijke vennootschap van advocaten creëert de potentiële mogelijkheid dat de advocatenvennootschap zich alsnog op het terrein van de vroegere handelsactiviteit moet begeven en dit voornamelijk in het kader van geschillen (burgerlijke of strafrechtelijk aansprakelijkheid, belastingproblematiek) - de kiesheid vereist dat dergelijke problemen worden vermeden door de omvorming niet toe te laten.

Vraag:

Een stafhouder stelt de vraag of er bezwaar bestaat tegen de omvorming van een handelsvennootschap (een firma die laswerken uitvoerde) tot een burgerlijke advocatenvennootschap via aanpassing van de statuten.

Advies:

Het reglement betreffende de samenwerkingsverbanden van advocaten vermeldt niets bijzonders over de vennootschapsvorm waarin een samenwerkingsverband van advocaten kan worden gegoten. Deze is vrij en op het eerste gezicht lijkt er dan ook geen regel te bestaan die een advocaat zou verbieden om een bestaande vennootschap om te vormen tot een advocatenvennootschap, mits deze omgevormde vennootschap voldoet aan alle bepalingen van het reglement.

Er stelt zich evenwel een probleem in verband met de continuïteit van de rechtspersoon. De omvorming van de vennootschap verandert niets aan de rechtspersoon. Het blijft dezelfde rechtspersoon. Dit heeft belangrijke consequenties voor onder meer de verbintenissen die kleven aan de rechtspersoon. Aan deze verbintenissen wordt in principe niets gewijzigd door de omvorming.

Nu de stafhouder preciseert dat de firma vroeger laswerken uitvoerde, kan onmiddellijk worden gedacht aan gebeurlijke toekomstige vorderingen uit hoofde van aansprakelijkheid. Het lijkt onkies dat een advocatenvennootschap zich zou moeten verdedigen tegen een aansprakelijkheidsvordering in verband met een activiteit die geheel buiten het beroep van advocaat staat. Hetzelfde kan worden gezegd in verband met belastingsschulden. Is het denkbaar dat een advocatenvennootschap wordt

geconfronteerd met een belastingcontrole die *de facto* gaat over de activiteiten en de boekhouding van een handelsvennootschap, waar de advocaat overigens geen zeggenschap over had? Uit een belastingcontrole kunnen ook opnieuw schuldvorderingen ontstaan en zelfs strafrechtelijke aansprakelijkheid. In dat verband moet er op worden gewezen dat ook vennootschappen strafrechtelijk kunnen worden vervolgd.

Niet alleen de potentiële schulden of verbintenissen van de vroegere vennootschap kunnen een probleem vormen, maar zelfs de openstaande schuldvorderingen. Kan worden toegelaten dat een advocatenvennootschap in eigen naam schuldvorderingen int betreffende vroegere handelsactiviteiten van de vennootschap?

Deze vragen stellen is ze voor een stuk beantwoorden. Het beroep van advocaat is geen commerciële activiteit en is onverenigbaar met elke handelsactiviteit. Het omvormen van een handelsvennootschap tot een burgerlijke vennootschap van advocaten creëert de potentiële mogelijkheid dat de advocatenvennootschap zich alsnog op het terrein van de vroegere handelsactiviteit moet begeven en dit onder meer en voornamelijk in het kader van geschillen (burgerlijke of strafrechtelijke aansprakelijkheid, belastingproblematiek), wat een en ander nog delicateser maakt.

Mijns inziens vereist de kiesheid dat dergelijke problemen worden vermeden en dit kan wellicht enkel door de gevraagde omvorming niet toe te laten.

Philippe De Jaegere
Bestuurder departement deontologie

7 januari 2009

